

Doporučení pro poskytovatele domácí zdravotní péče v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19

17. 3. 2020

S ohledem na současný stav, kdy poskytovatelé domácí zdravotní péče nedisponují dostatečným množstvím osobních ochranných prostředků, je nezbytné přijmout opatření, která umožní pokračování poskytování zdravotních služeb ve vlastním sociálním prostředí alespoň u těch pacientů, u kterých je to s ohledem na jejich zdravotní stav nezbytně nutné a není možné ošetřovatelskou péčí zajistit jiným způsobem.

V situaci, kdy poskytovatel domácí zdravotní péče nemá pro zdravotníky v terénu dostatek osobních ochranných prostředků, doporučujeme zvážit následující opatření:

- 1. Ve spolupráci s praktickým lékařem nebo jiným ošetřujícím lékařem, který domácí zdravotní péči indikoval, vyberte z ošetřovaných pacientů ty pacienty, kteří ošetřovatelskou péčí nezbytně potřebují a nelze ji zajistit jiným způsobem.**

Pokud je u těchto pacientů možné upravit četnost a/nebo rozsah poskytované domácí zdravotní péče (například s ohledem na to, že v domácnosti jsou v důsledku vyhlášení nouzového stavu výjimečně přítomni rodinní příslušníci, které lze edukovat), **dohodněte s ošetřujícím lékařem úpravu indikace domácí péče** tak, aby byl rozsah poskytované péče a kontakt zdravotníka s pacientem omezen na nezbytně nutnou dobu (zkracování ošetřovacích návštěv a snížení frekvence návštěv se současnou edukací rodiny).

- U pacientů, u kterých je možné poskytování ošetřovatelské péče zajistit jiným způsobem, nebo jej odložit, dohodněte s ošetřujícím lékařem ukončení indikace domácí zdravotní péče.**

Informujte pacienta, případně rodinu pacienta, že důvodem ukončení péče je nedostatek ochranných osobních prostředků pro zdravotníky, který dočasně neumožňuje bezpečné poskytování domácí zdravotní péče.

- Informujte praktické lékaře a poskytovatele lůžkové péče o omezeném provozu z důvodu nedostatku ochranných pomůcek pro zdravotníky.**

- **Nepřijímejte nové pacienty do péče, pokud nebudete schopni zajistit adekvátní ochranu zdravotníků a tím i pacientů.** Je třeba mít na paměti, že tímto postupem jsou chráněni nejen zdravotníci, ale i samotní pacienti. Pokud bude zřejmé, že není možné zajistit bezpečnou zdravotní péči v domácím prostředí, pacient zůstane v lůžkovém zařízení, nebo bude dočasně zajištěna doprava pacienta do ambulantního zařízení, kde potřebnou ošetrovatelskou péči zajistí bez rizika přenosu nákazy.
- **U pacientů, u kterých není možné poskytování domácí zdravotní péče přerušit nebo ukončit, pokračujte v poskytování ošetrovatelské péče dle indikace lékaře, a to způsobem, který bude minimalizovat riziko nákazy koronavirem SARS-CoV-2, a to jak na straně pacienta, tak na straně zdravotníků:**
 - Poučte pacienta i rodinu, že pokud by měli kontakt s osobou, u které bylo diagnostikováno onemocnění COVID-19, nebo která byla pozitivně testována na přítomnost koronaviru SARS-CoV-2, jsou povinni toto bezodkladně oznámit zdravotní sestře ještě před zahájením návštěvy, nejlépe telefonicky. Poučte je i o tom, že jsou povinni dopředu hlásit jakákoli karanténní opatření, pokud jim byla uložena. V takovém případě se ošetrovací návštěva neprovede a bude postupováno v součinnosti s praktickým lékařem pacienta a dle pokynů hygienika.
- Poučte pacienta i rodinu, že jsou povinni zdravotní sestře dopředu hlásit přítomnost příznaků onemocnění COVID-19 jak u pacienta, tak u rodinných příslušníků, kteří jsou s pacientem a/nebo zdravotníkem v kontaktu. Dle informací Státního zdravotního ústavu je nejčastěji hlášeným klinickým příznakem u hospitalizovaných pacientů s COVID-19 **horečka, dále kašel, dušnost, bolest svalů a únava**. Méně častými příznaky jsou **průjem a zvracení**.

V případě, že jsou přítomny příznaky onemocnění, ošetrovací návštěva se neprovede a bude postupováno v součinnosti s praktickým lékařem pacienta a dle pokynů hygienika.

- Po příchodu do domácího prostředí **minimalizujte kontakt s rodinnými příslušníky pacienta a jinými přítomnými osobami.** Při komunikaci se všemi osobami kromě pacienta **dodržujte doporučený rozestup**. Pokud není přítomnost rodinného příslušníka u ošetření nezbytně nutná, požádejte, aby nebyl v místnosti po dobu ošetrovací návštěvy nikdo přítomen. Tento požadavek vysvětlíte potřebou ochrany zdravotníka i rodinných příslušníků a dalších osob.
 - **Vyžadujte, aby pacient, jeho rodinní příslušníci a další osoby (pokud s nimi bude zdravotník v kontaktu) měli v přítomnosti zdravotníka nasazenou roušku nebo**

respirátor, nebo jiné ochranné pomůcky bránící přenosu nákazy.

- Před vyšetřením změřte pacientovi teplotu. Pokud u pacienta zjistíte zvýšenou tělesnou teplotu, která nepatří k projevům aktuálně léčeného onemocnění, a/nebo náhlý vznik jiných klinických příznaků (viz shora pod písm. b), a současně nebudete dostatečně vybaveni osobními ochrannými prostředky, které by efektivně chránily před nákazou, ukončete bezodkladně ošetrovací návštěvu, informujte registrujícího praktického lékaře a v součinnosti s ním hygienika a řiďte se jeho pokyny.
- Během ošetrovací návštěvy dodržujte veškerá hygienická opatření nutná k minimalizaci přenosu nákazy. V průběhu ošetření větrejte, pokud je to možné.
- **S ohledem na rostoucí počet nakažených osob v populaci je třeba pečlivě zvažovat riziko přenosu nákazy na chronicky nemocné a křehké pacienty ze strany zdravotníků. U pacientů, kteří jsou ve vztahu k onemocnění COVID-19 nejvíce rizikováni, nedoporučujeme, aby byli ošetřováni zdravotníky bez osobních ochranných prostředků, které efektivně zabraňují přenosu nákazy.** Dle informací Státního zdravotního ústavu mají nejvyšší riziko závažného až fatálního průběhu onemocnění lidé starší 60 let a lidé s chronickým onemocněním, jako je hypertenze, cukrovka, kardiovaskulární onemocnění, chronické respirační onemocnění a onkologické onemocnění. Poskytovatel domácí zdravotní péče, který nemá k dispozici adekvátní osobní ochranné prostředky, by měl ošetřování těchto rizikových pacientů odmítnout.

Zpracovali

Česká asociace sester – Mgr. Petra Vytasil Krajičková, MBA
Asociace domácí péče České republiky – Bc. Ludmila Kondelíková
Asociace provozovatelů zdravotnických zařízení – Ing. Jakub Zahradníček
Grémium managerů agentur domácí péče, z.s. – Mgr. Lucie Jursíková Brožková
Sdružení majitelů a poskytovatelů DP – Bc. Kamila Sedláková